

Zemřel Todor Pavlov

8. května zemřel významný představitel bulharské vědy a kultury, vášnivý bojovník za mír, demokracii a socialismus, důsledný marxista-leninovec, akademik

TODOR PAVLOV.

Jeho neobyčejně bohatý teoretický a publicistický talent zanechal výrazné a trvalé stopy nejen v oblasti filozofie a sociologie, ale i v oblasti literární teorie a kritiky, estetiky a pedagogiky i literatury.

Todor Pavlov se narodil 14. 2. 1890 ve městě Štip v rodině pokrokového učitele a od mládí si osvojoval myšlenky marxismu-leninismu. Stal se aktivním účastníkem Mládežnického revolučního hnutí a v roce 1919 byl přijat do řad Bulharské komunistické strany. V r. 1924 byl zvolen za člena ústředního výboru BKS. Pro svou aktivní účast v revolučním hnutí a pro svou oddanost věci strany a lidu byl několikrát vězněn nebo internován v koncentračním táboře. Několik let prožil jako politický emigrant v SSSR.

Po vítězství v r. 1944 se všestranně zapojil do budování nové společnosti. Dlouhá léta byl poslancem, členem prezidia Národního shromáždění a členem ÚV BKS. Od r. 1966 byl členem politbyra ÚV BKS a tuto funkci vykonával až do r. 1976. V letech lidové vlády byl jedním z nejvýznamnějších organizátorů nové bulharské kultury a vědy. Jako předseda Bulharské akademie věd věnoval všechny své síly upevnění marxisticko-leninských základů vědy a celé ideologické fronty. Pod jeho vlivem vyrostly generace vědeckých a kulturních pracovníků.

Bulharské a světové vědě zanechal Todor Pavlov zásadní marxisticko-leninská díla, z nichž nejvýznamnější je *Teorie odrazu*, publikovaná r. 1936 v ruštině. Velký význam mají i jeho ostatní práce, jako například *Teorie umění*, *Za marxistické dějiny Bulharska*, *Za marxistickou estetiku*, *literární vědu a kritiku*, *Zúčtování s jednou idealistickou*

reakční filozofii, *Charakter a význam socialistické revoluce v Bulharsku*, *Za bulharsko-sovětské přátelství a mír mezi národy* aj. Velká část jeho díla je věnována sociologii nebo má sociologický charakter.

Moderní marxisticko-leninská sociologie by byla nemyslitelná bez tvůrčího přínosu Todor Pavlova a jeho stimulujícího vlivu v oblasti společenských věd.

Jeho odchodem ztrácí bulharská věda a kultura jednoho ze svých nejvýznamnějších představitelů.

Redakce Sociologického časopisu

Plánování a prognózování sociálních procesů*

Socialistické země v čele se Sovětským svazem vcházejí v současné etapě svého rozvoje do období vybudování vyspělé socialistické společnosti. Toto období, jak to zdůraznily poslední sjezdy všech bratrských komunistických a sjednocených dělnických stran, je charakterizováno novými podmínkami socialistické rozšířené reprodukce: přechodem od vyčerpávajících se extenzivních zdrojů k intenzivním zdrojům ekonomického růstu, podstatným urychlováním společenských inovačních procesů, jejichž všeobecným východiskem je vědeckotechnický rozvoj a důsledkem růst kvality a efektivnosti společenské práce a výroby. V těchto podmínkách nesmírně vzrůstá úloha subjektivního, lidského faktoru, s novou naléhavostí se prosazuje nutnost důsledné realizace hlavních cílů socialismu – všestranný rozvoj všech pracujících na základě uspokojování jejich neustále rostoucích hmotných a kulturních potřeb.

Tyto charakteristické rysy období budování vyspělé socialistické společnosti, jehož základem je spojování výsledků vědeckotechnické revoluce s vymoženostmi socialismu, jsou nerozlučně spjatý s požadavkem dalšího zdokonalování celého socialistického systému řízení, jehož výchozí, základní i cílovou součástí je systém plánování.

* Jde o publikaci zpracovanou mezinárodní pracovní skupinou *Sociální plánování a prognózování* problémové komise mnohostranné spolupráce akademiků věd socialistických zemí *Evoluce sociální struktury socialistické společnosti. Sociální plánování a prognózování*. Tato publikace bude vydána nakladatelstvem Academia CSAV pod názvem *Planning and Forecasting Social Processes* a bude prezentována na IX. světovém sociologickém kongresu v Uppsale v r. 1978. Redakční radu sborníku tvoří:

dr. ing. František Kutta, DrSc. (ČSSR – odpovědný redaktor), doc. Todor Kirov, CSc. (BLR), prof. dr. Zsuzsa Fergová (MLR), prof. Lothar Hummel, DrSc. (NDR), prof. dr. Władysław Adamski (PLR), Irina Ivanovna Cangliová, DrSc. (SSSR). Protože jde o fundované shrnutí dosažených výsledků v oboru, přinášíme podrobný obsah sborníku. K tématu probíhá diskuse ve vědeckém kolegiu pro filozofii a sociologii. Její závěry budou uveřejněny ve *Filozofickém časopise*, roč. 1978.